

KARVIA

TARKASTUSLAUTAKUNNAN

**ARVIOINTIKERTOMUS
2022**

SISÄLLYSLUETTELO:

1.	TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA VUONNA 2022	3
1.1.	Tarkastuslautakunnan tehtävät	3
1.2.	Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat.....	3
1.3.	Arvioinnin toteuttaminen.....	3
2.	TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI JA TULOKSELLISUUS.....	4
2.1.	Talousarvion toteutuminen tilikaudella	4
2.2.	Kuntakonserni.....	5
2.3.	Yhteenveto taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta	5
3.	Toiminnallisten tavoitteiden arviointi.....	6
3.1.	Kunnanhallitus.....	6
3.2.	Kasvatus- ja opetuslautakunta	6
3.3.	Vapaa-ajan lautakunta	7
3.4.	Tekninen lautakunta	8
3.5.	Yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.....	8
4.	VUODEN 2021 ARVIOINTIKERTOMUKSEN HAVAINTOJEN JÄLKISEURANTA	8
5.	YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	8

1. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA VUONNA 2022

1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät

Kuntalain 121 § mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

1.2. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat

Karvian kunnan ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Niiden toiminta on kunnan muusta organisaatiosta ja johdosta riippumatonta. Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat kunnanvaltuutettuja. Valtuusto on valinnut kokouksessaan 12.8.2021 toimikaudekseen 2021-2025 tarkastuslautakunnan. Lautakunta on vuoden 2022 arvioinnin parissa kokoontunut seuraavassa kokoonpanossa:

Varsinainen jäsen

Kaija Kangas, pj
Hilma Välimäki, vpj
Jukka Ohrankämmen
Merja Holkko
Ilmo Törmä

Henkilökohtainen varajäsen

Paavo Tuuliniemi
Pirkko Välimäki
Anne Aho
Sirkka Mäkinen
Atte Myllyviita

Kunnanvaltuusto valitsi 7.4.2022 Karvian kunnan vuosien 2022-2025 tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö Oy SK-Reviisorit Ab:n. Vastuullisena tilintarkastajana arviointikaudella 2022 on toiminut JHT, HT Ilari Karhu. Tilintarkastaja raportoi tarkastuslautakunnalle tilintarkastuksen toteutumisesta ja keskeisistä havainnoista sekä toimii tarkastuslautakunnan sihteerinä.

1.3. Arvioinnin toteuttaminen

Tarkastuslautakunta kokoontui arviointikauden aikana yhteensä **kuusi** kertaa. Tarkastuslautakunnan työ on pohjautunut kunnallisen päätöksenteon sekä kunnanvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen seurantaan ja tarkasteluun sekä viranhaltijoiden haastatteluihin. Tarkastuslautakunnan kuultavina on ollut kunnanjohtaja, kunnansihteerin-koulutoimenjohtaja, tekninen johtaja, rakennuspäällikkö, Kiinteistö Oy Karvian Vuokratalojen toimitusjohtaja, Willi Karvia Oy:n toimitusjohtaja ja Karvian Lämpö Oy:n toimitusjohtaja.

Tarkastuslautakunnan kauden 2022 ensimmäinen kokous oli 12.9.2022, siellä kuultiin ja merkittiin tiedoksi tilintarkastajan työsuunnitelman vuodelle 2022. Kokouksessa

17.10.2022 hyväksyttiin arviointisuunnitelma, käytiin läpi kunnanhallituksen vastine arviointikertomuksen 2021 havaintojen johdosta ja kuultiin kunnansihteeri-koulutoimenjohtajan ajankohtaiskatsaus. Kokouksessa 12.12.2022 lautakunta kuuli kunnanjohtajalta katsauksen ajankohtaisiin asioihin ja tavoitteiden toteutumiseen. Kokouksessa 16.1.2023 haastateltavana olivat tekninen johtaja Kari Tuuliniemi, rakennuspäällikkö Matti Halme, toimitusjohtaja Lauri Hölttä, toimitusjohtaja Soile Alakantti ja kunnanjohtaja Tarja Hosiasluoma teknisen toimen, Karvian Lämpö Oy:n, Willi Karvia Oy:n ja Kiinteistö Oy Karvian Vuokratalojen asioista.

Vuodelle 2022 asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden arviointi perustuu pääasiassa kunnanhallituksen laatimaan tilinpäätöskirjaan, lautakunnan kuulemisiin, pyydettyihin arviointilomakkeisiin sekä lautakunnan jäsenten havaintoihin heille toimitettujen toimielinten pöytäkirjojen perusteella.

Arvioinnin toteuttamisessa ja arviointikertomuksen laadinnassa on huomioitu tarkastuslautakunnan jäsenten esteellisyydet, kuten lautakuntien jäsenyydet/varajäsenyydet.

2. TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI JA TULOKSELLISUUS

2.1. Talousarvion toteutuminen tilikaudella

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on alijäämäinen -366.457,81 euroa. Tulos ylitti talousarvion, sillä vuoden 2022 talousarviossa tuloksen arvioitiin olevan -1.059.860,00 euroa alijäämäinen. Talousarvioon verrattuna tulos toteutui 693.403,00 euroa parempana. Käyttötalouden toimintatuotot olivat 1.521.673,00 euroa ja ne ylittivät talousarvion 101.320,00 eurolla. Toimintakulut olivat 17.586.613,01 euroa. Kasvua vuoteen 2021 oli 1.220.194,59 euroa.

Verotulot ja valtionosuudet

Karvian kunnan tuloveroprosentti pysyi vuonna 2022 samansuuruisena 20,5 % kuin 2021. Verotulot ja valtionosuudet olivat yhteensä 16.326.796,00 euroa. Verotulot ylittivät talousarvion arvioidusta 321.844,00 euroa ja valtionosuudet ylittivät talousarvion 79.192,00 eurolla. Verotulot vähenivät edellisvuodesta n. 80.000,00 euroa.

Vuosikateen muodostuminen

Tilikauden vuosikate (tulos ennen poistoja) toteutui 442.116,00 euroa positiivisena: tilikauden tulot riittivät kattamaan tilikauden kulut. Tilikauden toimintakulut nousivat tilikaudella 17.586.613,01 euroon, kun vuonna 2021 vastaava lukema oli 16.366.418,42 euroa.

Toimintakulut alittivat arvioidun (sis. lisämäärärahat) 135.599,00 eurolla, talousarvion toteuman ollen näin 99,2 prosenttia. Henkilöstökuluissa toteuma oli 98,4 %. Myös palveluiden ostot olivat tilikaudella ennakoitua toteuman ollessa muutettuun talousarvioon nähden 100,0 prosenttia. Ostot tilikaudella toteuma oli 102,3 %, ylitys johtuu suurimmaksi osaksi energian ja lumenaurauksen kustannusten noususta.

Käyttötalouden toimintatuotot olivat ennakoitua hiukan suuremmat ollen tilikaudella 1.521.673,00 euroa, mikä ylitti talousarvion 101.320,00 eurolla. Tilikauden poistot olivat yhteensä 808.573,00 euroa ja tilikauden tulos poistojen jälkeen alijäämäinen -366.457,00 euroa.

Investointien toteutuminen

Vuoden 2022 muutetussa talousarviossa nettoinvestointeihin oli varattu yhteensä 816.538,00 euroa.

Lopulliset investointimenot olivat nettona 102.426,90 euroa. Investointisuunnitelman alitus johtui pääasiassa kunnanhallituksen kohdalle merkittyjen kuntayhtymäosuuden investoinnin ja teknisen lautakunnan alaisen investoinnin kirjaston peltikatteen uusimisen merkittävistä määrärahojen alittamisista.

Lainakannan muutokset

Karvian kunnan pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 347.268,00 eurolla. Kunnan lainakanta oli tilikauden lopussa 1.800.000,00 euroa.

2.2. Kuntakonserni

Toimintakertomuksessa on tehty selkoa kuntakonsernia koskevista olennaisista tapahtumista sekä kuntakonsernin valvonnan järjestämisestä. Konserninohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 12.11.2020 § 58 ja se on tullut voimaan 12.11.2020.

Konsernin tilikauden vuosikate oli 2.259.809,44 euroa (3.867.027,73 € vuonna 2021) ja tilikauden poistot 2.834.384,64 euroa. Verojen jälkeen tilikauden tulos oli -551.633,81 euroa alijäämäinen.

Konsernin rahoitusasema heikkeni tilikaudella. Kun kertynyttä ylijäämää konsernitaseessa oli vuonna 2021 15.571.406,19 euroa, vuoden 2022 päätteeksi ylijäämää oli 15.019.772,38 euroa. Kuntakonsernin omavaraisuusaste oli 77,0 prosenttia. Edellisenä vuonna vastaava luku oli 80,2 prosenttia.

2.3. Yhteenvedo taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Kertynyttä ylijäämää on taseessa tilikauden 2022 päätteeksi 8.027.210,51 euroa, kun sitä vuotta aiemmin oli 8.393.668,32 euroa.

Talousarvioraameissa pysyttiin tilikaudella melko hyvin, sillä pääasiassa talousarvio raamit alitettiin. Toimintakuluissa tapahtui teknisen lautakunnan osalta talousarvio ylityksiä kiinteistöissä 63.234,00 euroa, vesi- ja viemärlaitoksella 36.012,00 euroa, siivous- ja keittiöpalveluissa 23.051,00 euroa ja rakennusvalvonnassa, liikenneturvassa ja kaavoituksessa 25.263,00 euroa. Nuorisotoimen määrärahojen ylitys oli 4.855,00 euroa ja kansalaisopiston 11.896,00 euroa.

3. Toiminnallisten tavoitteiden arviointi

3.1. Kunnanhallitus

Tilikauden aikaisten tavoitteiden toteutumista on arvoitu tilinpäätöksessä laajasti. Alle on valittu arvioitavaksi kunnan perustehtävän kannalta olennaisimmat toiminnalliset tavoitteet. Kunnan tehtävänä on kuntalain 1 § mukaan edistää asukkaidensa hyvinvointi ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Yleishallinto

Yleisen hallinnon tavoitteena oli henkilöstön perehdyttämien uusiin ja juuri käyttöön otettuihin järjestelmiin ja uusien yhteisten toimintatapojen suunnittelu ja käyttöön ottaminen. Toimintakertomuksen mukaan henkilöstön on perehtynyt vuonna 2021 käyttöön otettuihin järjestelmiin jatkuvasti lisää. Vuoden 2022 alusta otettiin käyttöön asianhallintajärjestelmän lisäosa, luottamushenkilöiden Portaali kokousmateriaalien jakamista varten. Yleishallinnon henkilöstö on vastannut teknisen osaston henkilöstön perehdyttämisestä ja kouluttamisesta järjestelmiin. Toimintatavat ovat hakeneet edelleen muotoaan uusien järjestelmien ja ulkoistettujen palveluiden suhteen.

Lautakunnan saaman selvityksen mukaan onnistuneesti käyttöön otettu asianhallintajärjestelmä on sujuvoittanut asiakirjoihin liittyvää työtä.

Lautakunta on havainnut ajoittaista viivettä kuntaa koskevien asioiden tiedottamisessa valtuutetuille ja kehoittaa kunnanhallitusta kiinnittämään huomiota oikea-aikaiseen tiedottamiseen.

Sosiaali- ja terveystalvet

Karvian kunnan oma perhetyöntekijä on toiminut olennaisena osana kunnan sosiaalipalveluita. Aihepiiri on kokonaisuudessaan siirtynyt 1.1.2023 hyvinvointialueen hoidettavaksi.

3.2. Kasvatus- ja opetuslautakunta

Perusopetus

Peruskoulujen tavoitteena oli kasvattaa karvialaisista nuorista persoonaltaan ja itsetunnoltaan terveitä yhteistoimintaan kykeneviä nuoria, jotka oppivelvollisuutensa aikana saavuttavat omiin kykyihinsä ja taipumuksiinsa verrattuna mahdollisimman hyvän tieto- ja taitotason ja suorittavat perusopetuksen oppimäärän. Toimintakertomuksen mukaan oppilaiden oma-aloitteisuuden ja itsenäisyyden vahvistaminen on osa jokapäiväistä opetusta ja arjen ratkaisuja. Yrittäjyyskasvatusta on ollut mahdollisuus opiskella valinnaisaineena 2 vuosiviikkotuntia luokilla 8 ja 9. Yrittäjyyskasvatus on ollut vuosien ajan yksi suosituimmista valinnaisaineista. Oppilaat ovat osallistuneet n. 10 kertaa erilaisiin yrittäjyyskasvatuksen opintoihin liittyviin tapahtumiin. Kevään 2022

aikana kouluun tuli maaliskuun alkupuolelta lähtien ukrainalaisia oppilaita. Keväällä koulun päättyessä ukrainalaisia valmistavan opetuksen oppilaita oli koulussamme kirjoilla kaikkiaan 13. Tärkeänä resurssina koulussa on ollut valmistavan opetuksen opettaja, joka oli palkattuna jo lukuvuoden 2021-2022 alusta. Näin saatiin valmistava opetus heti täydellä teholla käyntiin ukrainalaisten oppilaiden saapuessa Karviaan.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen tavoitteena oli lisätä liikunnallista toimintaa päiväkodissa, kehittää positiivista pedagogiikkaa ja kehittää päiväkodin oppimisympäristöä lasta osallistavaksi. Toimintakertomuksessa raportoitiin mm. liikuntaneuvojan kanssa rakennetun yhteistä liikunnan vuosikelloa. Positiivisen pedagogiikan kehittäminen jatkui edellisestä vuodesta mm. koulutusten merkeissä. Oppimisympäristön osalta toimintakertomuksessa todettiin, että henkilöstön kanssa on suunnitteilla hankkia koulutusta oppimisympäristön pedagogiseen kehittämiseen.

Kirjastotoimi

Kirjaston tavoitteena oli kirjaston palveluiden aktiivinen käyttö. Kirjaston kokonaislainaus on kasvanut vuoteen 2021 verrattuna 3,20 % lainauksen ollessa yht. 26 976 lainaa. Lainaus yhtä aukiolotuntia kohti on kasvanut 4,21%. Myös verkkoaineistojen käyttö on noussut, mutta tästä ei saada luotettavia kuntakohtaisia tietoja vaan arvio perustuu Satakirjastojen yhteiskäyttöön. Suosituinta e-aineistoa ovat e-lehdet, joihin kuuluvat kirjastossa käytettävä ePress ja myös etänä kotoa käytettävä eMagz.

3.3. Vapaa-ajan lautakunta

Liikuntatoimi

Liikuntatoimen vuoden 2022 painopiste oli ulkoliikunnan kehittäminen ja saatavuuden lisääminen, henkilökunnan kouluttaminen ja perheliikunnan edistäminen. Ryhmäliikuntaa tarjottiin monipuolisesti ottaen huomioon koko ihmisen elinkaari. Liikuntaneuvojan ohjauksessa kerran viikossa toteutuivat; äiti/vauvajumppa, pumppi-treeni, kehonhuolto, senioreiden tasapainojumppa, erityisryhmien boccia & curling, kehorytmiikkaan perustuva aivojen hyvinvointia edistävä liikuntatunti rytmis sekä 1. luokan liikuntakerho. Edelleen liikuntatoimi organisoii kerran viikossa senioritanssia, aikuisten harrastelentopalloa, tonkkumia, lavis lavatanssijumppaa, liikuntaleikkikoulu, perheliikkari, tyttöjen ja poikien sählyä kolmessa eri ikäluokassa, 6-10 vuotiainen futiskoulu. Kertomusvuonna lanseerattiin paikkakunnalle kaksi uutta lajia; Kangoo Jumps ja tankotanssi. Esteettömän Leijonametsän venyttely- ja voimailulaitteet sekä LC Karvian lahjoittama esteetön keinu ja penkit saatiin asennettua paikoilleen lokakuussa.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että selvitetään, olisiko liikunta-alueiden kunnossapidon siirto teknisen toimen hoidettavaksi järkevää.

3.4. Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan alle kuuluvat seuraavat tulosalueet: teknisen toimen hallinto ja suunnittelu, liikennealueet ja yleiset alueet, kiinteistöt, vesi- ja viemärilaitos, siivous- ja keittiöpalvelut sekä rakennusvalvonta, liikenneturva ja kaavoitus. Tekninen toimi tuottaa yleisesti ottaen asumiseen liittyviä peruspalveluja.

Talousarvion 2022 mukaan kiinteistöjen arvon ja käyttömahdollisuuksien ylläpitämiseksi on alettu laatia kiinteistöstrategiaa, jonka avulla pyritään ohjaamaan kiinteistöhoitoa tavoitteellisesti ja tarkoituksenmukaisesti määritelleen kiinteistön tuleva käyttö pitkällä tähtäimellä. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kiinteistöstrategian laatiminen saatetaan loppuun.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että investoinnit priorisoidaan tärkeysjärjestykseen, jotta talousarvioon merkityn yksittäisten investointien osalta lukumäärältään laajan investointiohjelman toimeenpano tehostuu. Tarkastuslautakunnan mielestä priorisointi tulee valmistella valtuuston käsiteltäväksi ja valtuusto voi ottaa asiaan kantaa tarvittaessa hyväksymällä muutokset talousarvioon.

3.5. Yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan talousarvion tavoitteet ovat olennaisilta osiltaan toteutuneet. Vuoteen 2022 kuului toiminnan sovittaminen uuteen kuntarakenteeseen, kun hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. Henkilövaihdokset aiheuttivat myös vuonna 2022 muutoksia ja pohdittavaa. Noin 60 ukrainalaisen muutolla Karvialle oli luonnollisesti myös suuria vaikutuksia kunnan viranhaltija- ja työntekijäorganisaatioon.

4. VUODEN 2021 ARVIOINTIKERTOMUKSEN HAVAINTOJEN JÄLKISEURANTA

Tarkastuslautakunta kiinnitti vuoden 2021 arviointikertomuksessaan huomiota mm. kunnan toimielinten kokousten suunnitteluun, it-laitteiden tehokkaaseen käyttöön ja kiinteistönhoidon sähköisen huoltokirjan käyttöönottoon, josta oli huomio jo arviointikertomuksessa 2020. Kunnanhallitus totesi vastineessaan 8.8.2022, että kunnanhallitus vahvistaa kokousaikataulunsa puolivuositain ja että Suupohjan seutupalvelukeskukselle ei ole enää tullut yhtenäiskoululta palvelupyyntöjä, joihin ei olisi pystytty vastaamaan. Lisäksi kunnanhallitus totesi, että kiinteistönhoidon sähköinen huoltokirja on otettavissa käyttöön. Käytön hyödyntämiseen tekninen osasto kiinnittää erityistä huomiota jatkossa.

5. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Tilinpäätöksen alijäämä on -366.457,00 euroa. Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan oma toiminta on pääosin järjestetty taloudellisesti ja tavoitteiden mukaisesti. Koulukuljetusten kilpailuttamisessa päästiin merkittäviin säästöihin. Ennakoitua pienempään alijäämään vaikuttivat verotulojen odotettua pienempi väheneminen ja valtionosuuksien arviota suurempi kertymä. Kunnan rahoitusaseman turvaamiseksi on kuitenkin tehtävä talouden tasapainottamisen toimenpiteitä myös seuraavalla tilikaudella.

Tarkastuslautakunta on suorittanut lakisääteisen arviointitehtävänsä ja jättää vuoden 2022 arviointikertomuksen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että valtuusto pyytää kunnanhallitukselta selvityksen arviointikertomuksessa esitettyihin asioihin, niin että ne voidaan käsitellä valtuuston syyskauden kokouksessa.

Karviassa 5. toukokuuta 2023

Kaija Kangas
puheenjohtaja

Hilma Välimäki
varapuheenjohtaja

Anne Aho
varajäsen

Merja Holkko
jäsen

Ilmo Törmä
jäsen